

Tapaturma ja siihen johtaneet tekijät tutkittava

Kun työpaikalla sattuu työtapatuma, ei toimenpiteeksi riitä pelkkä työtaturmailmoitus, vaan työnantajan on selvitettävä tapaturma ja siihen johtaneet tekijät.

Työpaikan oma tapaturmatutkinta

Tapaturmatutkinnan tarkoituksena on löytää tapahtuneeseen johtaneet syyt. Tutkinta tulee tehdä jokaisesta työpaikalla sattuneesta tapaturmasta. Työpaikan oman tapaturmatutkinnan tarkoituksena ei ole etsiä syyllisiä tapahtuneeseen vaan selvittää:

- Mitä tapahtui?
- Miksi tapahtui?
- Miten estetään?

Tapaturmatutkinnan avuksi on olemassa lomake- ja kaaviopohjia tutkintaa ohjaamaan sekä helpottamaan. Oleellista tapaturmatutkinnassa on, että työpaikalla on toimintamalli työtaturmatutkintaan.

Työpaikalla tulee tietää:

- Kuka käynnistää työtaturmatutkinnan?
- Kuka osallistuu työtaturmatutkintaan?

Tapaturmatutkinnassa on tärkeää:

- Tutustua tapahtumapaikkaan.
- Perehtyä mahdollisiin koneisiin ja laitteisiin.
- Haastatella vahingoittunutta ja silminnäkijöitä.
- Ottaa valokuvia ja tehdä piirroksia.
- Joskus myös lavastaa tapaturma uudelleen.

Tapaturmatutkinnasta ei ole hyötyä, jos se ei johda käytännön korjaustoimenpiteisiin.

Vakavasta tapaturmasta ilmoitettava työsuojeluviranomaiselle

Työsuojelun valvontalaki velvoittaa työsuojeluviranomaista tutkimaan kaikki tietoonsa tulleet vakavat työtaturmat työmatkatapaturmia lukuun ottamatta.

Työtaturma on vakava, jos työntekijä menehtyy tai hänelle aiheutuu pysyvä tai vaikealaatuinen vamma. Sellaisessa tilanteessa, jossa vammojen lopullinen vaikeusaste jää epäselväksi, on ilmoituksen tekeminen tarpeellista, sillä vammojen laatu saattaa selvitä vasta myöhemmissä tutkimuksissa.

Työsuojeluviranomaisen tapaturmatutkinnassa selvitetään tapahtumien kulku ja työtaturmaan johtaneet syyt sekä tekijät, joiden avulla voidaan estää samankaltaiset tapaturmat.

Vakavasta tapaturmasta aluehallintovirastolle ja poliisille ilmoittamatta jättäminen on rangaistava teko samoin kuin kaikista tapaturmista ilmoittamatta jättäminen vakuutusyhtiölle.

Vakavasta työtaturmasta voi ilmoittaa työsuojelun vastuualueelle puhelimitse tai sähköpostilla. [Työsuojelun vastuualueiden yhteystiedot](#).

Ilmoitusta tehtäessä voi käyttää apuna lomaketta [Työtaturmailmoitus työsuojeluviranomaiselle](#) (pdf).

LISÄTIETOJA:

- > [Työsuojelu.fi > Tapaturmat](#)
- > [Työsuojeluviranomaisten puhelinneuvonta toimii numerossa 0295 016 620.](#)

TUTUSTU MYÖS:

- > [Lomake työtaturman tutkintaan](#)
- > [Vaaratilanteiden ja työtaturmien tutkinta](#)

Määritelmiä

(lähde: Valtiokonttori, AVI, Tyosuojelu.fi)

Ammattitauti

Ammattitauti on työtapaturma- ja ammattitautilain mukaan sairaus, joka työssä todennäköisesti on aiheutunut pääasiallisesti fysikaalisesta, kemiallisesta tai biologisesta tekijästä. Yleisimpiä ammattitauteja ovat kuulovammat, ihottumat ja keuhkosairaudet. Työtapaturma- ja ammattitautilaissa on säädetty korvattavaksi myös eräät yläraajojen kiputilat.

Työtapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan ulkoisesta tekijästä johtuvaa äkillistä ja odottamatonta tapahtumaa, joka aiheuttaa työntekijälle vammaan tai sairauden. Työtapaturma sattuu työntekijälle työssä, työntekopaikan alueella tai työntekopaikan alueen ulkopuolella työtehtävissä. Tyypillisiä työtapaturmia ovat liukastumiset ja kaatumiset, jotka sattuvat työpaikalla, matkalla töihin tai töistä kotiin.

Vakava työtapaturma

Työtapaturma on vakava, jos työntekijä menehtyy tai hänelle aiheutuu pysyvä tai vaikealaatuinen vamma.

Vaikealaatuiseksi vammoiksi on katsottu muun muassa

- pitkien luiden murtumat tai murtumat, jotka voivat vaatia leikkaushoitoa, vaikeahko selkärangan murtuma, kasvoluiden murtumat, kylkiluiden monimurtumat ja veririnta, vaikeahko pääkallon avomurtuma, vaikea kaula-, rinta- tai lannerangan murtuma
- vaikea sijoiltaanmeno, josta jää pysyvää haittaa
- ruumiinjäsenen, esimerkiksi sormen tai sen osan menetys, raajan lyhentymä
- leikkaushoitoa vaatinut vatsaontelon elinten vamma
- aivovamma, josta on jäänyt lievääkin haittaa
- puheen, näön tai kuulon kadottaminen tai pysyvä heikentyminen, silmän menetys
- ihonsiirtoja vaativat palo- tms. ihovauriot, laaja palovamma tai paleltuma
- pahasti rumentava epämuotoisuus, kuten korvalehtien menetys tai nenän tai sen osan menetys sekä muu vaikea ruumiinvirhe
- pysyväinen vaikea terveydenhaitta tai hengenvaarallinen tauti tai vioittuma.

**TYÖTAPATURMAILMOITUS
TYÖSUOJELUVIRANOMAISELLE**

Ilmoitus tulee tehdä mahdollisimman nopeasti puhelimitse tai sähköpostilla. Kaikkien tässä olevien asioiden ei tarvitse olla tiedossa ilmoitusta tehtäessä. Lisätietoja ilmoituksen tekemisestä saat Työsuojeluviranomaisten yhteisestä valtakunnallisesta puhelinneuvonnasta numerosta 0295 016 620.

Sattumispaikka

Kunta	
Työpaikka / työmaa	
Osoite	
Yhteyshenkilö	Asema
Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
Työpaikan kieli ☐ Suomi ☐ Ruotsi ☐ Muu, mikä? _____	
Sattumisaika ____ / ____ 20____ klo _____	

Vahingoittuneen tiedot

Nimi (Sukunimi, etunimi)	Ammatti
Osoite	Puhelinnumero
Vammat	
Työnantaja	
Työnantajan osoite	Työnantajan puhelinnumero

Lyhyt selostus tapauksesta

Mitä tapahtui?

Työtapaturmasta on ilmoitettu seuraaville

☐ Ilmoitettu poliisille Tutkiva poliisi: _____ Puhelinnumero: _____
☐ Sähkö-/Räjähdystapaturmasta tehty ilmoitus Tukesille
Muut tiedot

Ilmoittajan tiedot

Ilmoittaja	Asema
Yritys / Yhteisö	Puhelinnumero

Työsuojeluviranomainen täyttää

Ilmoitus tehty ____ / ____ 20 ____ klo _____
Ilmoituksen työsuojeluviranomaisessa vastaanotti
☐ Liite _____

Etelä-Suomen AVI Työsuojelun vastuualue PL 110 00521 HELSINKI tyosuojelu.etela@avi.fi	Lounais-Suomen AVI Työsuojelun vastuualue PL 22 20801 TURKU tyosuojelu.lounais@avi.fi	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI Työsuojelun vastuualue PL 272 33101 TAMPERE tyosuojelu.lansi@avi.fi	Itä-Suomen AVI Työsuojelun vastuualue PL 1741 70101 KUOPIO tyosuojelu.ita@avi.fi	Pohjois-Suomen AVI Työsuojelun vastuualue PL 229 90101 OULU tyosuojelu.pohjoinen@avi.fi
---	---	---	--	---

Tämä ilmoituslomake tallennetaan työsuojeluviranomaisen asianhallintajärjestelmään ja/tai valvontatietojärjestelmään ja siinä olevia tietoja käytetään työsuojeluviranomaisen valvontatoiminnassa. Tarkempia tietoja henkilötietojen käsittelystä työsuojeluviranomaisessa ja rekisteröidyn oikeuksista sekä rekisterinpitäjän ja tietosuojavastaavan yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.tyosuojelu.fi/tietoa-meista/tietosuoja.

Ohjeita vakavan työtaturman arvioimiseksi

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava vakavasta työtaturmasta poliisille ja aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta.

Työtaturma on vakava, jos työntekijä menehtyy tai hänelle aiheutuu pysyvä tai vaikealaatuinen vamma. Vaikealaatuiseksi vammoiksi on katsottu muun muassa

- pitkien luiden murtumat tai murtumat, jotka voivat vaatia leikkaushoitoa, vaikeahko selkärangan murtuma, kasvoluiden murtumat, kylkiluiden monimurtumat ja veririnta, vaikeahko pääkallon avomurtuma, vaikea kaula-, rinta- tai lannerangan murtuma
- vaikea sijoiltaanmeno, josta jää pysyvää haittaa
- ruumiinjäsenen, esimerkiksi sormen tai sen osan menetys, raajan lyhentymä
- leikkaushoitoa vaatinut vatsaontelon elinten vamma
- aivovamma, josta on jäänyt lievääkin haittaa
- puheen, näön tai kuulon kadottaminen tai pysyvä heikentyminen, silmän menetys
- ihonsiirtoja vaativat palo- tms. ihovauriot, laaja palovamma tai paleltuma
- pahasti rumentava epämuotoisuus, kuten korvalehtien menetys tai nenän tai sen osan menetys sekä muu vaikea ruumiinvirhe
- pysyväinen vaikea terveydenhaitta tai hengenvaarallinen tauti tai vioittuma.

Miksi työtapaturmat tutkitaan?

- tavoitteena löytää tapahtumaan johtaneet syyt, ei syyllisiä sekä estää vastaavat tapaturmat
- tutkinnassa mukana kaikki tarvittavat henkilöt
- tutkinta päättyy vasta, kun korjaustoimenpiteet toteutettu
- MITÄ TAPAHTUI? MIKSI TAPAHTUI? MITEN ESTETÄÄN?

Mistä hankkia tietoa?

- tutustukaa yhdessä tapahtumapaikkaan
- haastattele tapaturman uhria ja silminnäkijöitä
- pyydä tarvittaessa asiantuntijoilta apua
- hyödynnä piirroksia ja valokuvia
- mahdollinen tapahtuman lavastaminen ja videointi, varmistakaa turvallisuus!

Tapaturman sattumispäivä ja kellonaika:

Tutkintapäivä:

Vahingoittuneen nimi:

Tapahtumapaikka:

Osallistujat ja osallistujien rooli (esim. työsuojeluvaltuutettu):

MITÄ TAPAHTUI?

Missä? Milloin? Osalliset? Mitä oltiin tekemässä? Tapahtumapaikan olosuhteet (sää, valaistus, lämpötila)? Käytetyt/muuten osalliset koneet, laitteet ja esineet? Poikkeamat normaalista? Mitä seurasi (vammanlaatu ja ruumiinosa)? Mitkä tapahtumat edelsivät tapaturmaa?

MIKSI TAPAHTUI?

Selvitä tapaturmatekijät eli olosuhteet tai toimintatavat, jotka joko edistivät tapaturman sattumista tai eivät estäneet sen sattumista. Älä tyydy helppoihin, ensimmäisiin tapaturmatekijöihin (kiire, huolimattomuus ja varovaisuus) vaan selvitä myös tapahtuman perimmäiset syyt, esim. mistä kiire johtui?

MITEN VASTAAVA TAPAHTUMA/TILANNE ESTETÄÄN JATKOSSA?**SOPIKAA TOIMENPITEISTÄ**

Tapaturmatutkinnasta ei ole hyötyä, jos se ei johda käytännön korjaustoimenpiteisiin!

Valitkaa toteutettaviksi tehokkaimmat ja edullisimmat toimenpiteet. Sopikaa toimenpiteille vastuuhenkilöt ja aikataulut, ja seurakaa niiden toteutumista ja riittävyttä.

Osa toimenpiteistä on sellaisia, joiden toteuttamista kuljetusyritys ei voi itse tehdä (esim. jäteastioiden siirto, pyörättömän astian korvaaminen uudella), vaan tarvitaan yhteistyötä tilaajan ja kiinteistönomistajan kanssa.

Toimenpide	Vastuhenkilö	Aikataulu
TIEDOTTAMINEN JA YHTEINEN KÄSITTELY: Mitä esimerkiksi toisella osastolla tai toimipisteessä voidaan oppia tapauksesta? Muistakaa huomioida hienotunteisuus ja älkää mainitko henkilöitä nimeltä.		

Tähän voit lisätä kuvia tai piirroksia tapahtumapaikalta selventämään tutkintaa: